

Nico Wertenbroek

ALS JE DE NAPIJN KUNT VERZACHTEN OF WEGNEMEN, ZOU JE ZOIETS OOK MOETEN DOEN. DAAR ZIJN GOEDE EN VEILIGE MIDDELEN VOOR DIE PER BIG NIET VEEL KOSTEN'

Wertenbroek, dierenarts bij Boehringer Ingelheim. "Als je de napijn kunt verzachten of wegnemen, zou je zoiets ook moeten doen. Daar zijn goede en veilige middelen voor die per big niet veel kosten. Om een spuitbaar volume van de actieve stof meloxicam bij biggen te krijgen, hebben wij Novem 5 in de markt gezet. Door 15 tot 30 minuten voor de ingreep 0,1 cc per te castreren beerbig intramusculair toe te dienen, krijg je een optimaal welzijnseffect." In de praktijk komt het er op neer dat een varkenshouder - voordat hij biggen in een kraamafdeling gaat behandelen - eerst beerbiggen selecteert en een injectie geeft met het pijnstillend middel. "Het is wat bewerkelijk, maar dan krijgt Novem 5 voldoende tijd om in te werken", zegt Wertenbroek. "Met Novem 5 krijzen beerbiggen tijdens en na het castreren aantoonbaar minder omdat ze in Duitsland niet worden verdoofd, zoals wel gebeurt in Nederland. Ook bewijzen onderzoeken dat met onze pijnstillers behandelde dieren na het castreren minder stress hebben: het cortisolgehalte in het bloed loopt minder hoog op en daalt sneller. Oftewel: de borgjes vertonen sneller normaal gedrag, vergelijkbaar met dat van gelten in dezelfde toom. Alleen daarom al doen vrijwel alle Duitse zeugenhouders die hun beerbiggen castreren effectief aan napijnbestrijding. Het gebruik van Novem 5 is er al jarenlang hoog."

Overeenstemming

Dagelijks bestuurslid Mark Vossen is vanuit de POV betrokken bij de afstemming van de castratie-eisen tussen IKB en QS. Bestrijding van napijn is volgens hem nog geen verplichting. "Maar er zit een beweging in die wel die kant op gaat. Maar waar het vooral om draait, is dat we elkaars methoden accepteren. We proberen met QS tot een overeenstemming te komen, zodat Nederlandse varkenshouders die gecastreerde biggen of borgen als vleesvarken naar Duitsland exporteren, daarop kunnen inspelen. Ik verwacht dat de inrichting van de QS-module in de loop van dit jaar op sommige punten zal wijzigen."

1. *Pig castration: methods of anaesthesia and analgesia for all pigs and other alternatives for pigs used in traditional products, 2016, CASTRUM consortium.*
<http://boars2018.com/wp-content/uploads/2017/02/Castrum-study.pdf>

 WWW.BOEHRINGER-INGELHEIM.NL

Pijnstilling bij castratie ligt onder een vergrootglas

Napijn wegnemen

De toenemende aandacht voor het dierenwelzijn gaat op het vlak van castratie van beerbiggen waarschijnlijk extra actie opleveren. Bestrijding van de napijn als gevolg van die ingreep is in een aantal EU-landen de standaard. Gaat zoiets ook in Nederland spelen?

Meer dan de helft van de beerbiggen in Nederland wordt niet gecastreerd. Het niet castreren is in overleg met onder meer de Dierenbescherming en de Nederlandse retail doorgevoerd. Maar voor het bedienen van buitenlandse afzetmarkten is het verichten van die ingreep vaak wel noodzakelijk. Dus bij bijna de helft van de beren wordt voor de achtste levensdag onder verdoving gecastreerd. Volgens Nederlandse IKB-regels is dat een verdoving met erkende verdovingsapparatuur en een gasmengsel

van 70 procent CO₂ en 30 procent zuurstof, uitgevoerd door een erkend persoon. In de biologische varkenshouderij is die wijze van verdoofd castreren eveneens de norm. Toepassen van pijnstillers rondom castratie wordt in de Nederlandse varkenshouderij niet of nauwelijks toegepast.

Bestrijding napijn

Het toepassen van middelen voor de bestrijding van pijn na castratie geldt in diverse EU-landen als algemene werkwijze. Dat is

het geval in Duitsland, Frankrijk, Finland, Denemarken, België en Oostenrijk. Het injecteren van de pijnstillers gebeurt meestal vlak voor de ingreep. Het uitvoeren van de ingreep door een varkenshouder is ruim de helft goedkoper dan wanneer het door een dierenarts moet gebeuren. Het rapport van CASTRUM consortium uit 2016¹ vermeldt een bedrag van 31 cent per beerbig ten opzichte van 68 cent. Arbeid is veruit de grootste kostenpost, het pijnstillend middel kost circa 3 cent per big.

Als in een van die EU-landen rondom castratie een pijnstillers wordt gebruikt, dan betreft het meestal middelen die de werkzame stof meloxicam bevatten. De inzet van zo'n pijnstillers - bijvoorbeeld Novem 5 - zorgt voor een duidelijke afname van de pijnperceptie zonder een versturende invloed te hebben op andere processen in het lichaam van het varken. Andere, minder vaak in de EU toegepaste pijnstillers middelen bij castratie, bevatten de actieve stoffen flunixin, metamizol of ketoprofen. Die werken minder goed bij castratie en er is vaak een minder praktisch toe te dienen volume nodig.

QS

De voorwaarde van bestrijding van napijn van castratie is ook opgenomen in de Duitse tegenhanger van het Nederlandse IKB-systeem: het QS-systeem. Dat schrijft al sinds 2011 voor dat castratie van mannelijke biggen is toegestaan zonder verdoving tot en met de zevende levensdag. Wel moeten varkenshouders pijnstillers gebruiken om

postoperatieve pijn te verlichten na castratie van de zogende biggen. Deze pijnstillende middelen moeten door de dierenarts zijn voorgeschreven en volgens het recept (bijsluiter van het middel) worden gebruikt. Certificerende instanties controleren daarop door te beoordelen of het verbruik van het pijnbestrijdingsmiddel overeenkomt met het aantal te behandelen biggen. Iets vergelijkbaars is opgenomen in voorschrift 6 van de QS-module binnen het IKB-systeem. Gecastreerde biggen die worden geëxporteerd naar Duitsland en in het QS-systeem terecht komen, moeten dus ook aan die eis voldoen. Op een formulier moet een dierenarts de 'reg NL' van de bij de (beer)biggen toegepaste pijnstillers en de hoeveelheid noteren.

Ervaringen

In Duitsland is veel ervaring met het toepassen van pijnstillende middelen na chirurgische ingrepen in weke delen, zoals castratie. "Pijnstilling dient het dierenwelzijn en bevordert het herstel", stelt Nico